

УДК 377.4

ЗАСТОСУВАННЯ ВЕБ-КВЕСТІВ У ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Леонід Романов,

аспірант Інституту професійно-технічної освіти НАПН України

КЛЮЧОВІ СЛОВА:

технологія, веб-квест, тренінг, готовність до застосування веб-квестів

Реферат

У статті обґрунтовано, що використання веб-квестів дає змогу подолати слабкі сторони та небезпечності, пов'язані із запровадженням технології проектного навчання у професійно-технічних навчальних закладах. Розкрито суть і структуру веб-квестів. Охарактеризовано тренінг для педагогічних працівників професійно-технічної освіти щодо застосування веб-квестів. Наведено дані експериментального дослідження щодо розвитку готовності педагогічних працівників професійно-технічної освіти до застосування веб-квестів.

Зазначено, що якість професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників автотранспортного профілю можна підвищити за рахунок поєднання сучасних педагогічних технологій з інформаційно-комунікаційними. Прикладом такої ефективної інтеграції є веб-квести, що втілюють проектне навчання на основі застосування інформаційно-комунікаційних технологій. Ефективне застосування технології проектного навчання у поєднанні з інформаційно-комунікаційними технологіями у навчальному процесі професійних навчальних закладів підвищує ефективність усіх видів навчальної діяльності, якість підготовки майбутніх кваліфікованих робітників, формування їхньої професійної компетентності, культури. Веб-квест розглянуто в контексті технології проектного навчання як вид Інтернет-проекту, що дає можливість ефективно використовувати знайдену в Інтернет інформацію. Представлено типову структуру веб-квесту. Наведено результати дослідження готовності педагогічних працівників до застосування веб-квестів. Структура означеної готовності складатиметься з таких компонентів, як: мотиваційний, особистісний, змістовий, операційний. Отримані результати свідчать про позитивну динаміку щодо розвитку в педагогів і методистів готовності до застосування веб-квестів у професійній підготовці кваліфікованих робітників.

Постановка проблеми. Становлення в сучасному світі глобального комунікаційного простору, що справляє відчутний вплив на всі компоненти структури суспільства, має як небезпечності, так і позитивні сторони. З одного боку, в інформаційно-телекомунікаційну епоху відбуваються деструктивні процеси, пов'язані з «кризою культури», а з іншого – комп'ютеризація стає могутнім чинником гуманізації, розкриттям творчих потенцій особистості, звільняє її від рутинної, формально допоміжної праці. Сучасні високотехнологічні виробництва вимагають від кваліфікованих робітників різних галузей, зокрема автотранспортної, не тільки високих рівнів прояву професійних вмінь, а й сформованості особистісних якостей, зокрема, креативності, інноваційності, гнучкості, самостійності, відповідальності, активності тощо. Такі вимоги підсилюються за умов інтеграції країни у світову спільноту. Водночас, підготовка майбутніх кваліфікованих робітників для високотехнологічних виробництв часто базується не на науково обґрунтованих підходах, а на інтуїції і досвіді педагогів на фоні різкого зростання їхніх трудових витрат і психологічних навантажень.

Сьогодні якість професійної

підготовки майбутніх кваліфікованих робітників у професійно-технічних навчальних закладах, зокрема автотранспортної галузі, можна підвищити за рахунок поєднання сучасних педагогічних технологій з інформаційно-комунікаційними. Прикладом такої ефективної інтеграції є веб-квести, що втілюють проектне навчання на основі застосування інформаційно-комунікаційних технологій. Водночас, у системі професійно-технічної освіти існує потреба в розвитку готовності педагогічних працівників (викладачів, методистів) до застосування означених технологій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Виникненню та становленню проектної технології в освіті присвячені роботи М. Нолла, Ю. Олькерса, Є. Полат, В. Стернберг, К. ДюЧарм та інших дослідників. Методичні аспекти застосування цієї технології представлено в роботах Ю. Жилияєвої, Д. Левітеса, П. Лузана, О. Ловкої, Г. Романової та ін. Загальною тенденцією названих досліджень є розгляд проектної технології у контексті особистісно орієнтованого підходу до навчання.

Серед науковців, які розробляють проблему застосування веб-квестів у професійній підготовці майбутніх фахівців,

варто виділити М. Кадемію, Р. Гуревича, І. Петухова, І. Албегову, А. Новікову, О. Федорова, Г. Шамотонову. Аналіз цих досліджень свідчить про те, що питанням підготовки педагогів професійної школи до використання веб-квестів у навчанні не приділяється достатньої уваги. Отже, тема статті є актуальною.

Мета статті – охарактеризувати інтеграцію проектного навчання з інформаційно-комунікаційними технологіями на основі веб-квесту в професійній підготовці кваліфікованих робітників автотранспортної галузі.

Виклад основного матеріалу. Ефективне застосування технології проектного навчання у поєднанні з інформаційно-комунікаційними технологіями (ІКТ) у навчальному процесі професійних навчальних закладів підвищує ефективність усіх видів навчальної діяльності, якість підготовки майбутніх кваліфікованих робітників, формування їхньої професійної компетентності, культури. Як відомо, технологія проектного навчання орієнтує учнів на створення освітнього продукту. Учні за власною ініціативою, індивідуально або в малих

групах, за певний час виконують пізнавальну, дослідницьку, конструкторську або іншу роботу на конкретну тему. Проектне навчання майбутніх кваліфікованих робітників виконує низку функцій, зокрема, дидактичну, пізнавальну, виховну, соціалізуючу та розвивальну. Здійснений в ході дослідження теми НДР «Удосконалення особистісно-розвивальних педагогічних технологій у професійно-технічній освіті» (Інститут професійно-технічної освіти НАПН України) SPOT-аналіз технології навчального проектування засвідчив, що саме застосування веб-квестів здатне подолати слабкі сторони та небезпечності, пов'язані із застосуванням означеної технології (табл. 1).

Ми розглядаємо веб-квест у контексті технології проектного навчання як вид Інтернет-проекту, що дає можливість ефективно використовувати інформацію, знайдену в Інтернеті. У перекладі з англійської мови «квест» (Quest) – тривалий цілеспрямований пошук, що може бути пов'язаний з прикладами або грою; також слугує для позначення одного з різновидів комп'ютерних ігор.

Таблиця 1

Результати SPOT-аналізу технології навчального проектування

Сильні сторони (Satisfaction)	Слабкі сторони (Problems)
<ul style="list-style-type: none"> • підвищення мотивації учнів до навчання • навчання співробітництву • інтеграція ЗУН з різних дисциплін • забезпечення міжпредметних зв'язків • розвиток особистісних компетентностей • забезпечення продуктивності навчання 	<ul style="list-style-type: none"> • труднощі • значні витрати часу • складнощі в оцінюванні • неготовність педагогів • неготовність учнів
<p>Шанси (Opportunities), резерви, шляхи розв'язання проблем</p> <ul style="list-style-type: none"> • оптимізація діяльності учасників проектів завдяки застосуванню ІКТ • створення технопарків • підготовка педагогів до застосування технології • формування готовності учнів до проектної діяльності • обмін досвідом між педагогами • стимулювання та підтримка навчальної проектної діяльності • безпосередній зв'язок з практикою • застосування проектів різних видів 	<p>Небезпечності (загрози) (Threats)</p> <ul style="list-style-type: none"> • пріоритет навчального проектування погіршує теоретичну підготовку • колективні форми виконання проектів • заважають індивідуалізації та диференціації навчання • збільшення обсягу самостійної роботи учнів

Автор технології «веб-квест» Б. Додж класифікував веб-квести за такими принципами [5]:

- тривалість виконання (коротко-строкові, довгострокові);
- предметний зміст (монопроекти, міжпредметні веб-квести);
- тип завдань, які виконують учні,

студенти (переказ, компіляційні загадки, журналістські, конструкторські, творчі, переконуючі, розв'язок спірних проблем, самопізнавальні, аналітичні, оцінні, наукові).

Розглянемо типову структуру веб-квесту (табл. 2), яка може варіювати залежно від його виду.

Таблиця 2

Структура веб-квесту

Складові	Зміст
Вступ	короткий опис теми
Завдання	формулювання проблемного завдання і опис форми представлення кінцевого результату
Порядок роботи і необхідні ресурси	опис послідовності дій, ролей і ресурсів, необхідних для виконання завдання, допоміжні матеріали
Оцінка	опис критеріїв і параметрів оцінки виконання веб-квесту, представленою як бланк оцінки
Висновок	короткий опис того, чому можуть навчитися учні
Використані матеріали	посилання на ресурси, що використовувалися для створення веб-квеста
Коментарі для викладача	методичні рекомендації для викладачів, які застосовують веб-квест

У ході VI Всеукраїнського науково-практичного семінару «Інноваційні методики професійної підготовки кваліфікованих робітників сфери автотранспорту» в рамках Всеукраїнського фестивалю науки (м. Київ, 19 травня 2015 року, ПТО НАПН України спільно з ННЦ ПТО НАПН України) було проведено анкетування педагогів ПТНЗ автотранспортного профілю щодо застосування веб-квестів у навчанні (62 особи).

Отримані дані свідчать про те, що проектні технології застосовують 75% викладачів і майстрів виробничого навчання, водночас, серед означених технологій веб-квести використовують лише 5% опитуваних.

Для підвищення рівня готовності педагогічних працівників професійно-

технічних навчальних закладів до застосування веб-квестів у межах тренінг-курсу «Запровадження особистісно-розвивальних педагогічних технологій у професійно-технічну освіту» розроблено тренінг, що реалізується за таким планом:

1. Особливості технології веб-квесту.
2. Проходження веб-квесту (робота в командах у веб-квесті «Золоте яблуко»).
3. Алгоритм створення веб-квесту (робота в командах, створення веб-квесту).
4. Підсумкова рефлексія.

Щоб відпрацювати алгоритм роботи за цією технологією, слухачі мають пройти розроблений нами навчальний веб-квест «Золоте яблуко», представлений як сайт, що знаходиться за адресою: <http://q-golden-apple.blogspot.com>.

На вкладці «Головна» представлено тему і призначення веб-квесту. Вкладка

«Вступ» містить опис проблемної ситуації і постановку загальних завдань, сформульованих таким чином:

1. Вам необхідно об'єднатися у трійки та методом жеребкування дізнатися, образ якої давньогрецької богині ваша команда досліджуватиме.

2. Кожний з учасників групи має обрати одну з ролей (вкладка «Ролі»).

3. Кожна роль передбачає виконання певних завдань; для їх виконання скористуйтеся посиланнями в Інтернеті (вкладка «Ресурси»).

4. Після завершення всіх завдань складіть підсумковий звіт-презентацію, що формується зі звіту кожного учасника групи у вигляді слайдів, створених в програмі MS PowerPoint.

5. Після презентацій визначте за

методикою шкалювання, у шкалі від 0 до 10, наскільки кожна з богинь представлена Вами особисто. Повідомте результати ведучому.

6. Дізнайтеся, хто отримав «золоте яблуко».

На вкладці «Ролі» слухачі ознайомлюються з особливостями виконання ролей: «Історик», «Психолог», «Методист». Усі необхідні для виконання завдань посилання знаходяться на вкладці «Ресурси». У вкладці «Оцінювання» представлено відповідну процедуру. Зокрема, оцінювання роботи команд здійснюється експертами або шляхом взаємооцінювання між командами за представленими нижче критеріями у 12-бальній шкалі (табл. 3).

Таблиця 3

Приклад оцінювання учасників веб-квесту

Критерії	Бали (макс. 3 за кожний критерій)
Глибина та оригінальність виступу	
Якість оформлення презентації	
Логічність викладу інформації	
Дотримання вимог	
<i>Загальна кількість балів</i>	

Після проходження веб-квесту відпрацьовуються технологічні аспекти його розробки, зокрема, створення блогу і наповнення його необхідною інформацією.

У ході проведення тренінгів здійснювалося дослідження готовності педагогічних працівників до застосування веб-квестів. Структура означеної готовності складається з таких компонентів, як мотиваційний, особистісний, змістовий, процесуальний. Мотиваційний компонент включає мотиви цієї діяльності, особистісний містить відповідні здібності, до змістового компоненту входять знання

щодо застосування веб-квестів, процесуальний складається з комплексу вмінь, які вможливають ефективне запровадження цієї технології.

Отримані результати свідчать про позитивну динаміку щодо розвитку в педагогів і методистів готовності до застосування веб-квестів (рис. 1). Зокрема, після експерименту для жодного компонента не спостерігається прояву низького рівня. Якщо високий рівень до експерименту взагалі не був виражений, то після експерименту він став притаманним усім названим компонентам.

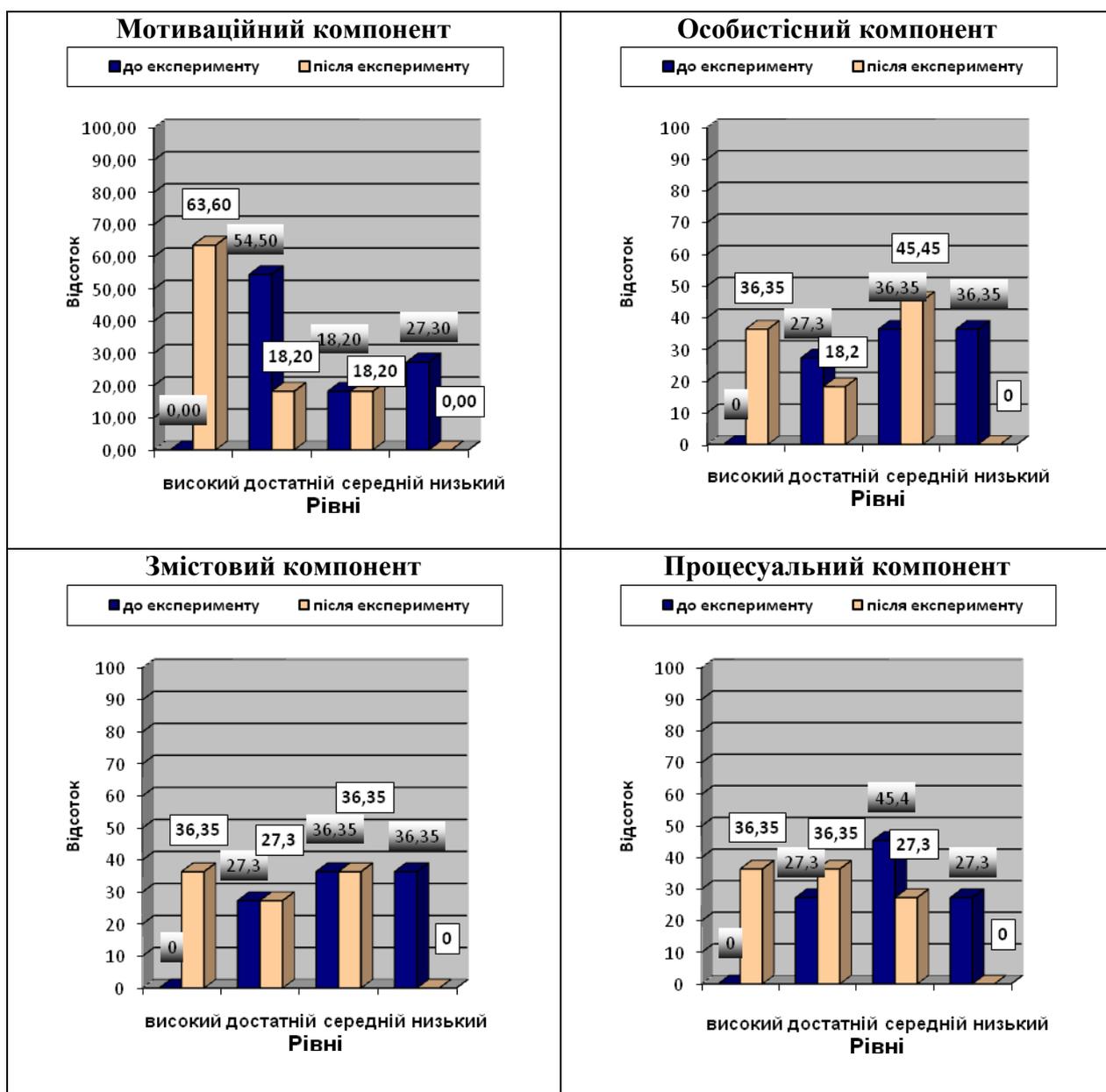

Рис. 1. Готовність педагогічних працівників до застосування веб-квестів у професійно-технічній освіті

Висновки. Отже, ефективно застосування технології проектного навчання у поєднанні з інформаційно-комунікаційними технологіями в навчальному процесі професійних навчальних закладів автотранспортного профілю підвищує ефективність усіх видів навчальної діяльності, якість підготовки майбутніх кваліфікованих робітників, формування їхньої професійної компетентності, культури. Саме використання веб-квестів дає змогу подолати слабкі сторони та небезпечності,

пов'язані із запровадженням технології проектного навчання.

Розвиток готовності педагогів до застосування веб-квестів у професійному навчанні майбутніх кваліфікованих робітників є важливим аспектом забезпечення якості професійної освіти. Ефективною формою навчання педагогів і методистів є тренінгова, оскільки вона відповідає особливостям навчання дорослих, зокрема, ґрунтується на врахуванні особистісного та професійного досвіду слухачів. У ході тренінгового навчання

педагогічних працівників визначено вивчення психологічних та педагогічних позитивну динаміку щодо розвитку в них умов використання веб-квестів у готовності до застосування веб-квестів. У професійній підготовці майбутніх подальших дослідженнях планується кваліфікованих робітників.

Література

1. Гуревич Р. С. Веб-квест у навчанні: путівник : навчально-методичний посібник / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія, О. В. Шестопалюк. – Вінниця : РВВ ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2012. – 128 с.
2. Кадемія М. Ю. Веб-квест у підготовці майбутніх учителів : навчально-методичний посібник / М. Ю. Кадемія, О. В. Шестопалюк. – Вінниця : ТОВ Фірма «Планер», 2013. – 155 с.
3. Кобзар В. М. Використання технології Web-квест для моделювання професійної діяльності технологів у коледжі аграрного профілю // В. М. Кобзар / Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців : методологія, теорія, досвід, проблеми : збірник наук. праць. – Київ-Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2014. – Вип. №37. – С. 315-319.
4. Теорія і практика впровадження інноваційних технологій навчання у професійну підготовку кваліфікованих робітників: монографія / [П. Лузан, В. Манько, Л. Нестерова, Г. Романова та ін.]; за заг.ред. Г. Романової. – К. : ТОВ «НВП Поліграфсервіс», 2014. – 216 с.
5. Dodge V. Some Thoughts About Web Quests. 1995-1997. [Електронний ресурс] / March. Т. – Режим доступу : http://webquest.sdsu.edu/about_webquests.html.

Реферат

Применение веб-квестов в профессионально-технических учебных заведениях

Леонид Романов,
аспирант Института профессионально-технического образования НАПН Украины

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА:

технология, веб-квест, тренинг, готовность к применению веб-квестов

В статье обосновано, что применение веб-квестов позволяет преодолеть слабые стороны и опасности, связанные с внедрением технологии проектного обучения в профессионально-технических учебных заведениях сферы автотранспорта. Раскрыты суть и структура веб-квестов. Охарактеризован тренинг педагогических работников профессионально-технического образования к применению веб-квестов. Приведены данные экспериментального исследования готовности педагогических работников профессионально-технического образования к применению веб-квестов.

Отмечено, что качество профессиональной подготовки будущих квалифицированных рабочих сферы автотранспорта можно повысить за счет сочетания современных педагогических технологий информационно-коммуникационными. Примером такой эффективной интеграции является веб-квесты, воплощающие проектное обучение на основе применения информационно-коммуникационных технологий. Эффективное применение технологии проектного обучения в сочетании с информационно-коммуникационными технологиями в учебном процессе профессиональных учебных заведений повышает эффективность всех видов учебной деятельности, качество подготовки будущих квалифицированных рабочих, формирования их профессиональной компетентности, культуры. Веб-квест рассмотрен в контексте технологии проектного обучения как вид интернет-проекта, что дает возможность эффективно использовать найденную в Интернет информацию. Представлена типичная структура веб-квеста. Приведены данные исследования готовности педагогов и методистов к применению веб-квестов. Структура указанной готовности состоит из таких компонентов, как: мотивационный, личностный, содержательный, операционный. Полученные результаты свидетельствуют о положительной динамике по развитию у педагогов и методистов готовности к применению веб-квестов.

Abstract

Implementation of web-quest in vocational schools

Leonid Romanov,

Postgraduate at the Institute of Vocational Education under the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine

KEY WORDS:

technology, web-quest, training, readiness to use a web-quests

The article proves that use of web quests allows to overcome the weaknesses and risks associated with the implementation of project-based learning technologies in motor transport vocational schools. The essence and structure of the web-quests are revealed. Training of vocational education teachers concerning the use of web quests is described. The data of experimental research as regards readiness of vocational education teachers to the use web quests are shown.

It was noted that the quality of training of future skilled workers in the sphere of motor transport can be improved by a combination of modern pedagogical technologies with information and communication technologies. An example of such efficient integration are effective web quests embodying project learning through the use of information and communication technologies. Effective use of project-based learning technologies in conjunction with the information and communication technologies in educational process of vocational schools increases efficiency of all types of training activities, quality of training of future skilled workers, formation of their professional competence and culture. Web-quest is considered in the context of project-based learning technology as a kind of Internet project that makes it possible to effectively use the information found on the Internet. A typical structure of a web quest is shown. The data in connection with the study as to readiness of teachers and trainers to the use of web quests are given. The structure of the readiness consists of such components as: motivational, personal, informative, operational. The results indicate the positive dynamics regarding development of teachers and trainers ready-to-use web-quests.

References

1. Hurevych R. S. Veb-kvest u navchanni : putivnyk : navchalno-metodychnyi posibnyk / R. S. Hurevych, M. Yu. Kademiia, O. V. Shestopaliuk. – Vinnytsia : RVV VDPU imeni Mykhaila Kotsiubynskoho, 2012. – 128 s.
2. Kademiia M. Yu. Veb-kvest u pidhotovtsi maibutnikh uchyteliv : navchalno-metodychnyi posibnyk / M. Yu. Kademiia, O. V. Shestopaliuk. – Vinnytsia : TOV Firma «Planer», 2013. – 155 s.
3. Кобзар В. М. Використання технології Web-квест для моделювання професійної діяльності технологів у коледжі аграрного профілю // В. М. Кобзар / Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців : методологія, теорія, досвід, проблеми : збірник наук. праць. – Київ-Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2014. – Вип. №37. – С. 315-319.
4. Teoriia i praktyka vprovadzhennia innovatsiinykh tekhnolohii navchannia u profesiinu pidhotovku kvalifikovanykh robitnykiv: monohrafiia /[Luzan P. H., Manko V. M., Nesterova L. V, Romanova H. M.]; za zah.red. H. M. Romanovoi. – K. : TOV «NVPPolihraservis», 2014. – 216 s.
5. Dodge B. Some Thoughts About Web Quests. 1995-1997. [Elektronnyi resurs] / March. T. – Rezhym dostupu: http://webquest.sdsu.edu/about_webquest.s.html.